

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Pb. 8059 Dep
0031 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/6545

Dato
05.12.2014

Rett til introduksjonsprogram etter introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c for personer med begrensninger i sin oppholdstillatelse

Spørsmålet gjelder hvorvidt personer med begrensninger i sin oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 femte ledd har rett til introduksjonsprogram etter introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c.

Gjeldende rett

Etter introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c er personer som er innvilget en *”fornybar oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 første ledd på grunnlag av søknad om asyl”* i personkretsen for introduksjonsprogram.

Utlendingsloven § 38 første ledd gir hjemmel for å innvilge oppholdstillatelse på grunnlag av *”sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket”*. Etter bestemmelsens femte ledd kan en innvilget tillatelse etter første ledd begrenses, enten ved at den ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, familieinnvandring, fornyelse eller ved at tillatelsens varighet skal være kortere enn ett år. En henvisning til femte ledd er således en presisering av hjemmelen for innvilgelse av oppholdstillatelse etter første ledd.

Departementet er kjent med at utlendingsmyndighetene registrerer utlendingsloven § 38 femte ledd som hjemmel for tillatelser med begrensninger i UDB av systemtekniske årsaker. Departementet gjør i denne sammenheng oppmerksom på at en henvisning til utlendingsloven § 38 femte ledd kun innebærer en presisering av innholdet i tillatelsen som er gitt etter første ledd. Det vil si at hjemmel for tillatelsen stadig er utlendingsloven § 38 første ledd.

På bakgrunn av gjeldende rett som er gjennomgått ovenfor vil det være feil å avvise personer fra introduksjonsprogram på generelt grunnlag med den begrunnelse at de har tillatelse etter utlendingslovens § 38 femte ledd og dermed ikke er omfattet av personkretsen for introduksjonsprogram fordi femte ledd ikke er direkte nevnt i introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c. Dette vil eventuelt avhenge av en nærmere vurdering av hvilke begrensninger som er satt i den enkelte tillatelsen.

Etter ordlyden i introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c er det kun krav om at tillatelsen er ”fornybar”. I en tolkningsuttalelse fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til IMDi av 26.3.2007 ble det på bakgrunn av lovens forarbeider innfortolket et krav om at den enkeltes tillatelse også måtte danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Begrensninger i adgangen til familieinnvandring er ikke nevnt i lov eller forarbeider, og følgelig vil personer med oppholdstillatelser som kun begrenser adgangen til familieinnvandring være i personkretsen for introduksjonsprogram, såfremt øvrige vilkår er oppfylt.

Ovennevnte tolkning fremgår allerede i rundskriv Q-20/2012 punkt 2.1 på s. 20, hvor det fremgår at personer med oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 med følgende begrensninger i tillatelsen faller utenfor introduksjonsloven:

“Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingslovens § 38 femte ledd uten mulighet til å få fornyet tillatelsen eller hvor tillatelsen ikke skal kunne danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse.”

I samsvar med begrunnelsen ovenfor er ikke personer med begrensning i adgangen til familieinnvandring nevnt her.

Lovteknisk bakgrunn

Bakgrunnen for at introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c henviser til utlendingsloven § 38 første ledd og ikke til § 38 uten presisering av ledd, har sammenheng med at det trådte i kraft en ny utlendingslov i 2008.

Opprinnelig henviste introduksjonsloven § 2 første ledd bokstav c til utlendingsloven av 1988 § 8 annet ledd. Denne bestemmelsen hadde ikke nærmere regler om adgangen til å gi begrensninger i oppholdstillatelsene, da dette var regulert i dagjeldende forskrift § 21. Dagens utlendingslov § 38 erstattet disse bestemmelsene, og er langt mer detaljert. Det var en klar målsetting med den nye utlendingsloven at den skulle gjengi mer av regelverket direkte i loven og ikke i forskrift. Tilpasningen av introduksjonsloven til den nye utlendingsloven var ikke ment å endre noe materielt.

Videre tiltak

Departementet ber om at IMDi undersøker om det er personer som urettmessig har blitt avskåret fra introduksjonsprogram som følge av en slik lovforståelse. Dersom det er tilfellet bes IMDi om å ta særlig kontakt med de kommuner og personer dette vedrører, og oppfordre kommunene til å omgjøre eventuelle avslag. Videre bes IMDi vurdere behovet for å informere kommunene om denne lovforståelsen.

Med hilsen

Erik Skedsmo (e.f.)
avdelingsdirektør

Heidi Olsen-Nalum
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.